

ע"פ 2457/18 - שמעון נתנאל אסרף נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 2457/18

לפני:
כבוד המשנה לנשיאה ח' מלצר
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ע' גרוסקופף

המערער:
שמעון נתנאל אסרף

נ ג ד

המשיבה:
מדינת ישראל

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת מיום
8.03.2018 בת"פ 56248-08-16 שניתן על ידי כבוד
השופט ח' סבאג

תאריך הישיבה:
י"א בתמוז תשע"ח (24.6.18)

בשם המערער:
עו"ד דוד שפיגל

פסק-דין

השופט ע' גרוסקופף:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופט חנא סבאג) בת"פ 56248-08-16 מיום 8.3.2018, במסגרתו הוטלו על המערער 24 חודשי מאסר בניכוי ימי מעצרו, 12 חודשי מאסר על תנאי, וקנס בגובה 5,000 ש"ח.

רקע והליכים קודמים

1. המערער, תושב קריית שמונה, נסע בשלוש הזדמנויות שונות ליבנה על מנת לרכוש תמורת סכום כולל של 42,000 ש"ח, מנות סם מסוכן מסוג קוקאין, במשקל מצטבר של כ-81 גרם, אשר בחלקן השתמש בעצמו, ואת חלקן מכר יחד עם חברו לאחרים. בהזדמנות השלישית אסף יחד עם מנות הסם אקדח "ברטה" בקוטר 0.22 מ"מ, מחסנית וכדורים, וזאת לבקשת חברו ובכוונה להעבירם אליו. בנסיעה זו התלווה למערער קטין בן 16. המערער נעצר בדרכו מיבנה לקריית שמונה, כאשר ברכבו נתפס בנוסף סם מסוכן מסוג קנאבוס.
2. ביום 3.11.2016, ובטרם ניתנה הכרעת הדין, החליט בית משפט קמא לשחרר את המערער ממעצר לשם שילובו בתהליך גמילה משימוש בסמים בקהילה הטיפולית "מלכישוע", לתקופת מבחן.
3. ביום 12.1.2017 הודה המערער במסגרת הסדר טיעון בעובדות המופיעות בכתב האישום המתוקן והורשע בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977; מספר עבירות של סחר בסם מסוכן, לפי סעיפים 13 ו-19 א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש] התשל"ג-1973; מספר עבירות של החזקת סם שלא לצריכה עצמית בלבד, לפי סעיף 7(א) ו-(ג) רישא לפקודת הסמים המסוכנים; ועבירה של נשיאה והובלת נשק, לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין.
4. לאחר כ-8 חודשים בהם שהה המערער בקהילת "מלכישוע" (אותה עזב על דעת עצמו ולא הסכים לחזור אליה), וכ-6 חודשים נוספים בהם שהה במסגרת של "בית חם" - מרכז לטיפול בהתמכרויות - גזר בית משפט את דינו של המערער ביום 8.3.2018. בית המשפט ציין כי עבירות הסמים והנשק של המערער מהוות סכנה ממשית ופוגעות בערכים החברתיים של שלום הציבור, בריאותו, ביטחונו, הגנה על חיי אדם ועל הסדר הציבורי. לאחר מכן, בית המשפט הצביע על מדיניות הענישה המחמירה הנהוגה בעבירות של נשק ושל סחר בסמים. בהתייחסו לנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, הצביע בית המשפט על כך שהמערער חזר וביצע את העבירות מספר פעמים, בשיתוף עם אחרים, וכי עולה

עמוד 2

שהמערער היה מעורה בעסקי הסחר בסמים מסוכנים. על רקע נסיבות אלו, ונוכח הסכנה הגלומה לציבור בשל סוג והיקף העבירות, קבע בית המשפט כי מתחם הענישה ההולם לעניין עבירות הסמים עומד על 18-48 חודשי מאסר בפועל, ולעניין עבירת הנשק עומד על 12-30 חודשי מאסר בפועל.

5. לאחר מכן, שקל בית המשפט האם נסיבותיו האישיות של המערער, שאינן קשורות לביצוע העבירות, מצדיקות להורות באמצעות צו מבחן על המשך הטיפול בהתמכרות המערער לסמים בהתאם לסעיף 82 לחוק העונשין, חלף הטלת עונש מאסר. בית המשפט ציין כי על אף רצונו של המערער להשתקם מהתמכרותו, והפגיעה האפשרית שתיגרם לו בשל עונש מאסר, הרי שנוכח עבירות קודמות בהן הורשע, הפרת צו המבחן שהוטל עליו בשל הרשעה קודמת ביום 21.1.2016, ובשל חומרת העבירות שביצע כעת, אין הצדקה להורות על מתן צו מבחן להמשך טיפול הגמילה בעניינו. בית המשפט ציין כי מעשיו של המערער לא נבעו רק מהתמכרותו לסם, אלא גם ממניעים כלכליים, ודאי לעניין עבירת הנשק. על כן ביצר בית המשפט את שיקול ההרתעה על פני שיקול השיקום, וגזר עליו את העונשים המצוינים לעיל.

על גזר הדין הוגש הערעור שלפנינו.

תמצית טיעוני הצדדים

6. עיקרם של דברים, טוען המערער כי שגה בית משפט קמא כאשר לא החיל על מקרהו את סעיף 82 לחוק העונשין, והורה על המשך הטיפול בהתמכרותו לסמים באמצעות צו מבחן. המערער טוען כי נוכח מכלול נסיבותיו האישיות, היה מקום לתת משקל לשיקול השיקום, ולאפשר לו להמשיך בתהליך הגמילה שהתמיד בו בהצלחה לאורך תקופה הארוכה.

7. המשיבה סמכה ידיה על גזר דינו של בית משפט קמא, וטענה כי יש לבחון את נסיבות המקרה הפרטני בטרם החלה של סעיף 82 לחוק העונשין. לעניינו של המערער, נטען כי בשל חומרת מעשיו, בשל הפרת צו המבחן שהוטל עליו, בשל עבירות קודמות שעבר, ובשל ביצוע המעשים על רקע של מניעים כלכליים, אין הצדקה להתערב בגזר הדין שהוטל על המערער.

8. תסקיר שירות המבחן העדכני שהוגש בעניינו של המערער ביום 20.6.2018, כמו גם התסקירים הקודמים שהוגשו בעניינו, מלמדים על כך שעבר הליך טיפול משמעותי, כי הוא משתף פעולה עם התוכנית השיקומית כשהוא "מונע ממוטיבציה גבוהה לשמירה על ניקיון מסמים ועל איזון בחייו" וכי יש לו "רצון ממשי לשקם את חייו". בדיון שהתקיים בעניינו מסרה נציגת שירות המבחן, גב' ברכה וייס, כי למרות חומרת העבירות וקשיים מסוימים בהליך הטיפול, עמדת שירות המבחן היא שראוי לתת קדימות להליך השיקומי בעניינו של המערער, ולא לשלוח אותו לבית הסוהר, ולמצער להקל בעונשו.

דיון והכרעה

9. כפי שנקבע בבית משפט זה פעמים אין ספור בעבר, ערכאת הערעור תתערב בעונשים שנגזרו על ידי הערכאה הדיונית רק כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש שנגזר חורג בצורה קיצונית ממדיניות הענישה המקובלת (ראו למשל: ע"פ 6968/16 גרני נ' מדינת ישראל, פסקה 9 (22.5.2018)). הערעור שלפנינו אינו מגלה אחת מעילות אלו, ואני מוצא כי יש להותיר את גזר הדין על כנו.

10. לגופם של דברים, אני סבור כי במקרה שלפנינו לא ניתן לקבל את בקשת המערער להימנע מלהטיל עליו עונש מאסר, כדי לאפשר את המשך טיפול הגמילה מסמים מחוץ לכלא. מקובלת עליי קביעתו של בית משפט קמא כי בעניינו של המערער ישנם שיקולים כבדי משקל המטים את הכף לטובת הטלת עונש מאסר על המערער, וזאת חרף הליך הגמילה המשמעותי שעבר. על אף השיפור שחל במצבו של המערער, ולמרות רצונו להמשיך בטיפול, לא ניתן להתעלם מחומרת מעשיו, על רקע סוג הסם שבו סחר, עבירת הנשק שבה היה מעורב, והרשעתו בדין בעבר, כל זאת תוך שהוא מפר צו מבחן שהוטל עליו בגין הרשעה קודמת. נסיבות אלה אף מבחינות מקרה זה ממקרים בהם הופעל סעיף 82 לחוק, אליהם הפנה בא כוחו של המערער במהלך הדיון (השוו: ע"פ 4041/06 אשורוב נ' מדינת ישראל (16.11.2006); ע"פ 8092/04 חביב נ' מדינת ישראל (10.9.2006); ע"פ 8087/03 כהן נ' מדינת ישראל (1.2.2006)).

11. ויודגש, בית משפט קמא לא התעלם מההליך השיקומי שעבר המערער, אלא הביאו בחשבון עת גזר את עונשו של המערער ברף התחתון של מתחם העונש ההולם שקבע, ואף מתחת לו. בכך הושג איזון ראוי בין השיקול השיקומי לבין שיקולי הגמול וההרתעה, ואין הצדקה כי נתערב בו. יש לקוות כי על אף מאסרו ימשיך המערער בתהליך הגמילה החיובי אותו הוא עובר, ויתמיד בדרך עליה עלה לאחרונה.

על כן, הערעור שלפנינו נדחה.

12. המערער יתייצב לשאת בעונש המאסר בפועל שהוטל עליו ביום א', 5.8.2018, עד השעה 10:00, בימ"ר קישון, או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפונים: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, כ"ה בתמוז התשע"ח (8.7.2018).

ש ו פ ט

ש ו פ ט

המשנה לנשיאה

